

Do Prešova sa vracajú turisti

Mesto Prešov, podobne ako aj ostatné mestá na Slovensku, utrpelo počas približne 2 rokov trvajúcej pandémie ochorenia Covid-19 výrazný výpadok v oblasti turistického ruchu. Návyky ľudí smerom k cestovaniu a kultúre sa po rokoch opatrení dostávali do pôvodných koľají postupne. Prešov dnes v rámci turistického ruchu hlási návrat k hodnotám tzv. predcovidového obdobia a návštevnosťou mesta sa posledné roky radí k top 5 za posledných 19 rokov. Mesto Prešov ponúka v úvode roka 2026 zaujímavé čísla a porovnania počtu prenocovaní v meste za obdobie 2007 až 2025. „V Prešove ešte stále občas narazíte na názor, že mesto je mŕtve a nič sa tu nedeje. Dáta nám však ponúkajú zásadne iný obraz a úspešne konfrontujú názory vychádzajúce výlučne zo subjektívnych pocitov. V médiách som sa v rámci jedného rozhovoru dočítal, že v susednom krajskom meste majú problém s ubytovacími kapacitami pri veľkých podujatiach a všetci preto chodia prespávať do Prešova. Toto tvrdenie je vo veľkom kontraste s názormi, že mesto je neatraktívne a turisti ho obchádzajú. Preto sme sa pozreli na štatistické údaje za posledných takmer 20 rokov. Zistili sme, napríklad, že rok 2024 bol počtom prenocovaní v meste za posledné dve dekády druhým najúspešnejším, pričom tromfol ho iba posledný predcovidový rok 2019. Ďalšou zaujímavosťou je aj to, že už len oproti roku 2023 sa mestu podarilo príjem do rozpočtu z ubytovania zdvojnásobiť,“ povedal k štatistickému prehľadu primátor František Olša. Čísla ukazujú, že Prešov má za sebou výnimočné roky. V roku 2024 Prešov dosiahol 106 692 prenocovaní za rok, čo je druhý najvyšší výsledok v celej časovej rade rokov 2007–2025. Rok 2025 s 101 073 prenocovaniami sa zaradil na štvrté miesto. Rekordom ostáva rok 2019 so 114 291 prenocovaniami. Prešov sa tak výrazne priblížil k predpandemickému vrcholu. Rok 2024 dosiahol približne 93 % úrovne roka 2019 a rok 2025 približne 88 %. V čase, keď sa mnohé destinácie stále postupne vracajú k hodnotám rekordného roku 2019, Prešov patrí medzi mestá, ktoré sú k tomuto cieľu najbližšie. Za týmto výsledkom nie je náhoda. Mesto dlhodobo podporuje rozvoj cestovného ruchu cez Oblastnú organizáciu cestovného ruchu (OOCR), posilňuje program a infraštruktúru Parku kultúry a oddychu a cielene podporuje športové a kultúrne podujatia. Práve tie sú magnetom pre návštevníkov a zároveň dôvodom, prečo sa v meste zdržiavajú dlhšie. „Našou dlhodobou ambíciou je systematicky rozvíjať aktivity s potenciálom podporiť cestovný ruch v našom meste a zvýšiť jeho viditeľnosť v širšom regióne. V roku 2026 plánujeme priniesť nový kultúrny formát – medzinárodný folklórny festival, ku ktorému už dnes evidujeme prisľúbenú účasť štyroch zahraničných súborov a s ďalšími aktívne rokujeme o spolupráci. Zároveň pokračujeme v realizácii kultúrnych a športových podujatí, ktoré sa v uplynulých rokoch osvedčili ako úspešné, pričom ambíciou mesta je aj podpora obnovy bežeckého polmaratónu. Pre úspešný a udržateľný rozvoj mesta je z dlhodobého hľadiska kľúčová úzka spolupráca medzi samosprávou, mestskými spoločnosťami, OOCR, neziskovým sektorom a poskytovateľmi ubytovacích a stravovacích služieb. Spoločným cieľom by mala byť vysoká kvalita poskytovaných služieb a ich dostupnosť pre domácich aj zahraničných návštevníkov,“ dodal primátor. V posledných dvoch rokoch sa v Prešove konali a podporili veľké akcie – Aplec Internacional - Festival katalánskej kultúry, podujatia súvisiace s európskym šampionátom vo futbale do 21 rokov, Majstrovstvá Slovenska v krasokorčuľovaní, Majstrovstvá Európy špeciálnych olympiád v krasokorčuľovaní, 4Nationals, šampionát v mažoretkovom športe, finálové turnaje mládežníckych majstrovstiev Slovenska a reprezentačné futbalové zápasy (ženy aj U21). Takéto podujatia vytvárajú „vlny“ návštevnosti. Prichádzajú tu nielen športovci, ale aj realizačné tímy, rodiny, fanúšikovia, pričom všetci potrebujú ubytovanie, stravu, služby a program. „Prešov sa aj vďaka koncepčne vedeným aktivitám mesta, spolupráci s partnermi, systematickej komunikácii svojej „značky“ a ľudským faktorom v podobe pridanej hodnoty nášho mesta čoraz výraznejšie profiluje ako moderná mestská destinácia s bohatou históriou, kvalitnou kultúrnou a športovou ponukou a životom v meste počas celého roka. Vytvára to u návštevníkov i organizátorov podujatí dôveru, ktorá je rozhodujúcim faktorom pri tom, že sa do Prešova opakovane vracajú,“ doplnila vedúca Odboru školstva, kultúry a cestovného ruchu MsÚ v Prešove Veronika Kmetóny Gazdová. Ako sa vyvíjala návštevnosť Prešova v rokoch Od roku 2007 začalo číslo prenocovaní návštevníkov Prešova medziročne prudko klesať. Z hodnoty 90 642 v roku 2007 sa Prešov postupným pádom dostal na nelichotivú úroveň zhruba 37,5-tisíc prenocovaní v roku 2012. Najhorším bolo obdobie rokov 2011 až 2014, keď priemer prenocovaní klesol iba na 40 349 prenocovaní/rok. Ide dokonca o rapídne horšie čísla, ako v čase lockdownov počas pandémie, keď sa napriek prísnyim opatreniam počet prenocovaní dokázal udržať nad hranicou 68-tisíc. Zlomovým bodom bol aj rok 2019. V celoslovenskom kontexte bol pred pandemiou vnímaný ako turisticky rekordný rok a Prešov z neho profitoval naplno – nielen vďaka bežnej návštevnosti, ale aj veľkým športovým podujatiam. Práve turnaje ako Fragaria Cup a Kempa/Hummel Cup dokázali v minulosti priviesť do mesta stovky tímov z celej Európy (v roku 2019 približne 168 tímov na

Fragarii a 74 tímov na Kempe/Hummel Cupe). Takéto čísla znamenajú tisíce prenocovaní navyše v priebehu niekoľkých dní. Pre obyvateľov mesta Prešov je kľúčové, že tieto návštevy prinášajú mestu aj konkrétne príjmy. Výnos z poplatku za ubytovanie (t. j. peniaze od ubytovaných hostí) vzrástol na 160 038 € v roku 2024 a na 264 040,60 € v roku 2025. Pre porovnanie, v roku 2012 činil tento poplatok iba 24 779,13 €. Poplatok sa síce upravoval, ale dáta ukazujú, že ani pri vyššej sadzbe sa návštevnosť „nezlomila“ – naopak, Prešov si udržal vysoké počty prenocovaní. Pre mesto je to dôležitý signál návratnosti - čím viac návštevníkov u nás prenocuje, tým viac zdrojov sa môže vrátiť späť do čistoty, verejného priestoru, kultúry a športu.